



вих. № 65-12/21  
від 17.12.2021 р.

**Міністру енергетики України**

**Галущенко Г.В.**

*Щодо Проекту Закону «Про внесення змін до Закону України «Про ринок електричної енергії» щодо введення тимчасової адміністрації у разі загрози порушення безпеки постачання електричної енергії»*

### **Шановний Германе Валерійовичу!**

Користуючись нагодою, від імені ГС «Всеукраїнська Енергетична Асамблея» (далі – Спілка) висловлюємо Вам свою повагу, та направляємо узагальнені висновки, зауваження і пропозиції до оприлюдненого 1 грудня 2021 року на сайті Міністерства енергетики України Проекту Закону «Про внесення змін до Закону України «Про ринок електричної енергії» (далі – проект Закону) щодо введення тимчасової адміністрації у разі загрози порушення безпеки постачання електричної енергії».

На думку експертів Спілки ключовим загальним висновком є те, що проект Закону містить цілу низку протиріч та суперечень з Конституцією України, законодавчими актами України, та з високою вірогідністю може призвести до непоправних негативних наслідків в енергетичній галузі.

Основні зауваження до проекту закону.

#### **1. Щодо суперечності.**

Дія проекту Закону розповсюджується, як на приватні підприємства, так і на підприємства державної форми власності, зокрема НЕК Укренерго, НАЕК Енергоатом, ПрАТ «Укргідроенерго», АТ Центренерго, ТЕЦ, Запоріжжяобленерго, та ще чотири компанії, які є Операторами системи розподілу.

Натомість, запроваджена можливість введення тимчасових адміністрацій рішенням Кабінету Міністрів України (далі – КМУ) за поданням Міністерства енергетики України, без судового рішення, без будь-якої відповідальності за результати діяльності та збереження майна несе в собі прямі ознаки незаконного відчуження майна, у тому числі, і державного, та вірогідність його подальшої втрати.

Таким чином проект Закону містить ознаки суперечень положенням Конституції України щодо права володіння, користування та розпорядження майном, та наділяє Міністерство енергетики України, КМУ невластивими (незаконними) повноваженнями (ст. 19, 41 Конституції України, Закон України «Про Кабінет Міністрів»).

## **2. Щодо протиріч нормам інших Законів України.**

Проектом Закону, Міністерство енергетики України наділяється повноваженнями щодо контролю та притягнення до відповідальності за порушення ліцензійних умов в сфері енергетики, що фактично є втручанням у діяльність Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг (далі – Регулятор) та порушенням принципу незалежності Регулятора і протирічить статті 6 Закону України «Про ринок електричної енергії», та до ч.2 ст. 5 Закону України «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг».

Згідно ст.6 Закону України «Про ринок електричної енергії», державне регулювання ринку електричної енергії здійснює Регулятор у межах повноважень, визначених цим Законом та іншими законодавчими актами. Зокрема, до повноважень Регулятора на ринку електричної енергії належить ліцензування господарської діяльності у сфері електроенергетики та контроль за додержанням ліцензіатами ліцензійних умов, провадження господарської діяльності.

Відповідно до ч.2 ст. 5 Закону України «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг» органам державної влади, органам місцевого самоврядування, їх посадовим і службовим особам, суб'єктам господарювання, політичним партіям, громадським об'єднанням, професійним спілкам та їх органам забороняється чинити незаконний вплив на процеси державного регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг.

## **3. Щодо кваліфікації тимчасових адміністрацій.**

Проект Закону містить у собі положення, відповідно до яких до тимчасового адміністратора переходять всі повноваження органів управління суб'єкту господарювання до якого така адміністрація вводитьься.

Але в ньому відсутні положення стосовно кваліфікаційних вимог до тимчасового адміністратора, які зазвичай висуваються до керівника такого підприємства.

Отже у такий спосіб держава отримує можливість фактичного призначення керівника будь-якого державного чи приватного підприємства в сфері енергетики без додержання процедури відбору та спеціальної кваліфікаційної перевірки, що посилює ризики настання негативних наслідків саме від діяльності тимчасових адміністрацій.

## **4. Щодо відповідальності тимчасових адміністрацій.**

В проекті Закону не передбачені будь-які вимоги до тимчасового адміністратора щодо відповідальності за результати діяльності чи бездіяльності тимчасових адміністрацій, що повністю нівелює задекларовані цілі при розробці оприлюдненого проекту Закону та, навпаки, відкриває нові можливості для зловживань наданою владою.

## **5. Щодо корупційних ризиків.**

Не можна не враховувати факт, що Міністерство енергетики України є апріорі упередженим органом в питанні визначення необхідності застосування введення тимчасових адміністрацій через те, що в його управлінні вже знаходиться ціла низка компаній, які працюють на ринку електричної енергії.

Натомість, можливість введення тимчасових адміністрацій на стратегічних державних та приватних підприємствах із значним фінансовим ресурсом тільки за ознакою порушення ліцензійних умов, без спеціального дослідження причин які призвели до такого порушення чи виникнення «загрози» безпеці без точного визначення поняття «загроза», може кратно посилити корупційні ризики та подальший розвиток негативного сценарію неусунутими та новими дестабілізуючими факторами.

Виходячи з викладеного, ГС «Всеукраїнська Енергетична Асамблея» наголошує на необхідності суттєвого доопрацювання проекту Закону «Про внесення змін до Закону України «Про ринок електричної енергії» щодо введення тимчасової адміністрації у разі загрози порушення безпеки постачання електричної енергії», та врахування вказаних зауважень, усунення неточностей та уникнення колізій, які він породжує.

Для забезпечення всебічного розгляду наданих зауважень, пропозицій та здійснення правової експертизи узгодженого і доопрацьованого проекту Закону, пропонуємо створити тимчасову робочу групу при Міністерстві енергетики України з залученням представників зацікавлених сторін, громадських організацій, експертного середовища тощо.

**З повагою,**

**Голова Ради Співки**

**І.В. Плачков**